

УДК 811.161.2:81'367.622.12

Воловенко І.В.

ОСОБЛИВОСТІ РОДОВОЇ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ МАСКУЛІЗМІВ У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРНІЙ МОВІ

У статті проаналізовано групи маскулізмів, які не мають відповідника жіночого роду, та вказано на причини його відсутності.

Ключові слова: маскулізми, нові іменники, категорія роду, родова диференціація.

Проблема категорії родової належності мовних одиниць пов'язана з антропоцентричною тенденцією і ускладнена тим, що навіть у генетично споріднених мовах немає співвідносності у вираженні категорії роду, що й утруднює родову ідентифікацію. Українська мова, яка належить до флективних мов синтетичного типу, має матеріалізовану категорію роду з трьома формами, що марковані власними граматичними показниками. Однак чіткого розподілу за родами немає навіть серед назв істот, особливо запозичених. Маскулізми у системі імен порушують загальні принципи родової диференціації на сучасному етапі розвитку суспільства, коли виникла нагальна потреба номінації значної кількості нових професій, спеціальностей тощо.

У структурі змісту маскулізмів простежують домінуючу сему діяча, наприклад: *дисконтер – службовець банку, який займається обліком векселів; меценат – багатий покровитель наук і мистецтв, а також їх представників; спічрайтер – той, хто складає тексти промов для державних діячів, політиків.* Мовна відтворюваність бінарних протиставлень на час утворення назв за родом занять не була продиктована суспільними потребами; у зв'язку з чіткою диференціацією виробничої зайнятості виконавців дії вказівка на стать мала не визначальний, а супровідний характер, була схематичною: сема особи-діяча + сема чоловічої статі. Однак «співвідношення жіночих і чоловічих форм як немаркованих становить співвідношення, що зумовлено історично, а процес втягування найменувань осіб незалежно від їх морфологічного вигляду у сферу синтаксичної родостатевої кореляції є аналогічним у будь-який історичний період розвитку мови»[4, с.4]. Величезна різноманітність найменувань осіб з одночасною різноманітністю стилістико-мовних ситуацій та їх використання на сучасному етапі вимагають активного залучення слів «чоловічого граматичного роду, які могли б позначати особу взагалі (і чоловіка, і жінку), тобто виступати у функції узагальнення»[7, с. 110]. Сьогодні є актуальним питання про те, що такі іменники, як *кредитор, компаньйон, радикал, реципієнт* тощо, у «Великому тлумачному словнику сучасної української мови» (2007 р.) мають відповідники жіночого роду – *кредиторка, компаньйонка, радикалка,*

реципієнтка, а такі іменники, як *власкор*, *магістр* тощо, не мають, проте останні вживають як на позначення чоловіка, так і на позначення жінки. Метою статті є виявити мовні чинники, які впливають на відсутність жіночого відповідника в іменниках чоловічого роду на позначення осіб за родом діяльності. Завданням – окреслити групи у яких неможливо утворити жіночий відповідник.

А.А. Дементьев так пояснює причини відсутності жіночого відповідника в іменниках чоловічого роду на позначення осіб за родом діяльності:

Якщо певна спеціальність характерна насамперед для чоловіків, переважно це назви військових звань та назви осіб за військовими спеціальностями, складами та родами військ: *адмірал*, *баталер*, *генерал*, *констебль*, *снайпер*; *фр.*: *артилерист*, *бомбардир*, *генерал-аншеф*, *генерал-майор*, *драгун*, *інтендант*, *кадет*, *капітан*, *кірасир*, *конвоїр*, *корнет*, *кур'єр*, *легіонер*, *лейтенант*, *майор*, *макі*, *мінер*, *нонкомбатант*, *офіцер*, *партизан*, *патруль*, *прем'єр-майор*, *резервіст*, *сапер*, *сержант*, *спагі*, *франтирер*; *нім.*: *ад'ютант*, *брандмейстер*, *генерал-фельдмаршал*, *кантоніст*, *квартир'єр*, *командир*, *ландвер*, *ландштурм*, *маршал*, *обер-ефрейтор*, *рейтар*, *солдат*, *фельд'єгер*, *фельдмаршал*, *фюрер*, *штаб-офіцер*, *штаб-ротмістр* тощо. У цій групі новотворів не виявлено.

У групі іменників, коли: а) жіноча праця рідкісна в такій сфері діяльності; б) за родом занять і обов'язків професія характерна як для чоловіка, так і для жінки. До цієї категорії належать найменування вченого ступеня та звання, наприклад: *бакалавр*, *магістр*, *метр*, *приват-доцент* тощо: *Олексій Костюченко, магістр документознавства та інформаційної діяльності Національного університету «Острозька академія» (День, № 112 від 27.06.08); Тетяна вирішила вступати до того вузу, що відкрив би їй світ. І як каже новоспечений магістр нині, журналістська освіта – це ідеальний варіант для тих, хто все ще шукає себе у цьому світі. (Хрещатик, № 129(3119) від 13.09.07); Анна Вестбері – магістр з біології диких тварин, бакалавр з прикладної біології, має досвід роботи у звіринцях, а також викладання, управління та утримання тварин.<http://www.vechirnij.kiev.ua/print/art/240336965.tml>); Нині вона — бакалавр філології та сертифікований психолог (НаУКМА). Продовжує навчання у магістратурі. Мешкає у столиці в гуртожитку. Пише вірші, видала збірку “Пульсація миті”. (Хрещатик № 70(3305) від 22.05.08).*

Жіночий відповідник відсутній також у назвах почесних звань, наприклад: *Герой України* [2, с. 13-14]: До речі, звання *Герой України* удостоєні також, згідно з Указом Президента від 21 серпня 2001 року, розвідник (легендарний майор “Вихрь”) *Євген Березняк*, народний депутат, перший президент України *Леонід Кравчук*, голова Верховної Ради України *Іван Плющ*, військовий льотчик-випробувач, генерал-майор *Юрій Тішков*. (Хрещатик, № 138(3128) від 28.08.07); Президент України Віктор Ющенко присвоїв актрисі (Аді Роговцевій) звання *Героя України*. «За самовіддане служіння Україні на ниві театрального та кіномистецтва, утвердження ідеалів духовної краси, людської гідності і добра, багаторічну подвижницьку

творчу діяльність», — саме таким поясненням супроводив Віктор Андрійович свій указ. (Україна молода, № 125 від 14.07.07).

Немає жіночого відповідника і в назвах професій, посад, що складаються з іменника та прикметника [2, с. 14], наприклад: *власний кореспондент, генеральний директор* тощо, це так звані лексичні сполуки, наприклад: *Президент ФФУ Г.Суркіс, повідомив, що стадіон «Металіст» буде здано в експлуатацію не в липні 2010 року, як планувалося, а в грудні 2009 року, повідомляє наш власний кореспондент Світлана Галаур.* (Урядовий кур'єр, 7 лютого 2009 року № 22, стор. 2). Таким чином, кожен хворий у Євпаторії матиме «електронний паспорт», де будуть усі необхідні відомості – від результатів амбулаторних обстежень до діагнозу, повідомляє *наш власний кореспондент Олександр Кулик.* (Урядовий кур'єр, 7 лютого 2009 року № 22, стор. 13). «...А саме так воно буде, якщо сучасне мистецтво не розвиватиметься» – пояснює організатор фестивалю, *генеральний директор Центру молодіжних ініціатив «Тотем» Олена Афанасьєва.* («Україна молода» 12.11.2008 р. с. 10); Наприкінці минулого тижня луганська обласна організація Народного руху України заявила про свій намір подати до суду на *генерального директора* обласної ДТРК. Суть претензій до *Мірошника* пояснив в. о. голови обласного осередку НРУ *Сергій Шакун.* (Україна молода, № 243 від 28.12.06); «Навпаки - вони зацікавлені в цьому, тому що для них не існує якихось особливих ризиків, про що зараз говорять деякі члени уряду», – додала *народний депутат.* (<http://www.pravda.com.ua/news/2006/9/26/48012.htm>); *Секретар Ради національної безпеки та оборони Раїса Богатирьова* виступає за те, щоб представники коаліції та опозиції знайшли порозуміння і стали до плідної роботи у Верховній Раді. (Україна молода, № 028 від 12.02.08); *Генеральний секретар ООН Кофі Аннан* збирається провести переговори з міністром закордонних справ Іраку *НаджіСабрі.* (День, № 38 від 27.02.02);

О.К. Безпояско зазначає, що творення жіночого відповідника іноді гальмують аналітичні форми лексичних засобів кореляції, наприклад: *жінка-полісмен, жінка-мер, дівчина-водій, леді-кілер* тощо. Функціонально лексеми «жінка», «дівчина» «леді» співвідносні з суфіксом у ролі маркера родової ознаки і, перебуваючи у препозиції, нейтралізують значення чоловічого роду в іменнику [1, с.34]. Таку конструкцію в сучасній українській літературній мові називають описовим методом [8, с. 77]. Наприклад: *Київською міліцією закінчується слідство за обвинуваченням леді-кілера, котра ледь досягла повноліття, підозрюваної у виконанні позаторік вбивств на замовлення двох підприємців.* (День, 6 березня 1999 № 42); «Тому ми й надалі боротимемося за кожну *жінку-депутата* і кожну *жінку-мера*», — пообіцяла *Тетяна Кондратюк.* (День 25 квітня, 2007 рік, № 71); *На прохання українського конвою, жінка-полісмен* обшукала колишню фінансистку і вилучила ці предмети. (Україна молода, № 032, від 18.02.06).

А.П.Загнітко зазначав, що ряд іменників чоловічого роду на позначення особи не можуть утворювати жіночі відповідники через «зайнятість» суфікса «фемінативності», тобто функціонування відповідного корелята з іншим значенням. Так, наприклад: *пілот – той, хто управляє літальним апаратом;*

пілотка – літній формений головний убір у деяких військовослужбовців; матрос – моряк, що не належить до командного складу судна, у військовому флоті – рядовий; матроска – 1. формена блуза матроса з великим виложистим коміром особливого крою. // Жіноча або дитяча блуза такого самого фасону. 2. діал. Ситцева жіноча кофта на гудзиках. Також відповідник жіночого роду може позначати особу, але при цьому він набуває іншого лексичного значення, солдат – рядовий військовослужбовець сухопутних військ // військовослужбовець взагалі; солдатка – дружина солдата // вдова солдата; генерал – військове звання або чин вищого командного складу армії, а також особа з цим званням // звання керівних осіб деяких цивільних відомств; генеральша – дружина генерала, акушер – лікар – фахівець з акушерства, акушерка – жінка з середньою медичною освітою, яка має право самостійно надавати медичну допомогу при пологах; аліментник – чоловік, який сплачує аліменти, аліментниця – жінка, яка отримує аліменти [3, с. 165]. У сучасній українській літературній мові спостерігаємо випадки, коли корелятивна пара жіночого роду характерна лише для одного з лексичних значень. Так, наприклад: «Великий тлумачний словник сучасної української мови» (2007 р.) подає такі лексичні значення слова радник: 1. розм. Те саме, що поради́к 1. 2. Назва деяких службових посад, а також осіб, що обіймають ці посад 3. У дореволюційній Росії – складова частина в назві цивільних чинів різних класів за табелем рангів, а також назва осіб, які мали ці чини; радниця – 1. жін. до радник 1. 2. Дружина радника (у 2, 3 знач.); фін – фінка – народ, що становить основне населення Фінляндії. Фінка – 2. те саме, що фінський ніж, 3. фінська шапка, 4. легка кильова шльопка з гострим носом і кормою. 5. північна порода коней, поширена у Фінляндії.

І.І. Фекета зазначає, що у іменників на позначення осіб за родом діяльності чоловічого роду, основа яких закінчується на *-нт*, *-кт*, *-тр*, *-рг*, *-лог*, відсутній відповідник через не властивий українській мові збіг приголосних, наприклад: *адент*, *арбітр*, *бактеріолог*, *валеолог*, *вірусолог*, *вітамінолог*, *геоморфолог*, *герпетолог*, наприклад: Галина Червонська, професор **вірусолог** з багаторічним стажем, член Комітету з біоетики Російської Академії Наук, вважає неприпустимим, щоб малокомпетентні вакцинаторикорпоративно вирішували долю наших дітей (Персонал плюс, № 16(268) від 24-30.04.08); Головний позаштатний **нарколог** Чернігівщини, головний лікар обласного наркологічного диспансеру Петро Седень зауважує, що Україна цілком закономірно посідає одне з чільних місць у рейтингу країн, які «важко хворіють» на алкоголізм.(Україна молода, № 091 від 24.05.07); Вирішує спірні питання, виступає **арбітром** у вирішенні суперечок з цих питань.(<http://zhdhi.org.ua/>); Наразі **міністр** праці та соціальної політики Людмила Денисенко під час перебування в Донецьку вручила 98 посвідчень сім'ям гірників, які загинули внаслідок підземних вибухів на шахті імені Засядька в листопаді–грудні минулого року.(Україна молода, № 147 від 13.08.09). А також зазначає, що від деяких чоловічих назв на *-ик*, наприклад: *болістик*, *діалектик*, *езотерик*, *лірик*, *малярник*, *трагік*, *флегматик*, *холерик*, могли б утворюватися жіночі відповідники за допомогою суфікса *-к(а)*, однак

через непродуктивність словотворчої моделі на *-ик*, подібні жіночі назви утворюють рідко. Наприклад: *І тільки на вулиці до мене дійшло, що кожен із нас по своєму правий: я – як меломан, а Ольга – як критик.* (День, № 49 від 25.03.06); *Директор Афганського інституту навчання, професор Сакіна ЯКУБІ – всесвітньо відома жінка, лауреат багатьох міжнародних премій, однак в Україні про неї чули дуже мало. Медик, яка здобула освіту в Сполучених Штатах, а за талібів створила цілу мережу підпільних шкіл для жінок і дівчат, що були позбавлені права вчитися, сьогодні Сакіна Якубі працює пліч-о-пліч з новим афганським урядом.* (День, № 21 від 5.02.2003)[8, с. 77]. Хоча на сучасному етапі у публіцистичному стилі спостерігаємо намагання творити відповідники у даній групі: *Одна критикеса кричала, де це в Києві можна побачити таке дно! Та його не треба шукати. Варто зайти в під'їзд, де тринадцятилітні «мальчікі» поставили дванадцятилітню «дівочку» буквою «зю».* (День, № 109 від 12.06.1998); *Скромної політологині із колишньої «столицы нашей родины» Москви.* (День, №218 від 13.12.07); *Та ж таки соціологиня* *десь знайшла «типу приголомшливе» дослідження, що в українських молодих сім'ях дружина в перші ж місяці після народження дитини рветься на роботу, намагається влаштуватися бодай надомницею (бере якісь переклади або друкує на комп'ютері).* (Дзеркало тижня, № 8(687) від 1-7.03.2008); *«Це ж цирк, карнавал!» — на бігу повідомила знайома філологиня про свої враження від «зборів трудящих» інститутів філології, журналістики й міжнародних відносин Київського національного університету.* (Україна молода № 032 від 20.02.07).

В.В. Мерінов розширює цей перелік груп і виокремлює такі:

а) іменники чоловічого роду з кінцевим елементом *-ій*, наприклад: *геній, парламентарій* тощо. *Деякі міністри та віце-прем'єри заявили про те, що ці документи вже були відхилені попередньою Верховною Радою - тобто практично тими, хто сьогодні працює в уряді. А тому їх необхідно допрацьовувати", – пояснила парламентарій.* (<http://www.pravda.com.ua/news/2006/9/26/48012.htm>);

б) іменники з кінцевим *-ург, -ур*, наприклад: *драматург, кардіохірург, нейрохірург, трубадур, хірург* тощо. *Як драматург, Л. Старицька-Черняхівська дебютувала 1893 року драматичною новелою "Сапфо", присвяченою нерозділеному коханням грецької поетеси. Музику до п'єси створив М. Лисенко.* (В. Коломієць);

в) іменники з кінцевим *-ус*, наприклад: *архіваріус, нотаріус, тощо; На лаві підсудних — чотири особи, серед них був і державний нотаріус, п'ятдесятишестирічна жінка, яка багато років працювала в нотаріальній конторі Жовтневого району Дніпропетровська* (<http://www.11channel.dp.ua/news/dp /2008 /06/20/1 5077. html>);

г) іменники з кінцевим *-ент*, наприклад: *агент, диригент, доцент, референт, рецензент, президент, тощо; Екс-президент Латвії Вайра Віке-Фрейберга* *вестиме ток-шоу на латвійському державному телеканалі LTV-1, – повідомили в понеділок у прес-службі телеканалу. Віке-Фрейберга закінчила*

роботу на посту президента у червні минулого року. (Хрещатик, № 14(3230) від 28.01.08);

г) іменники з кінцевим *-ат*, наприклад: *адвокат, гомеопат тощо*; Свої контраргументи щодо цього «УМ» повідомила **адвокат** Мирослави Гонгадзе **Валентина Теличенко** – всі вони викладені нижче. (Україна молода, № 170 від 16.09.06), хоча на сучасному етапі спостерігаємо: *Молода безпартійна адвокатеса Януковича Олена Лукаш, яка засвітилася у судах під час президентських виборів, – на високій 26-й позиції.* (Україна молода, № 053 від 23.03.06);

д) іменники – назви лікарів з кінцевими елементами *-атр, -евт*, наприклад: *психіатр, педіатр, терапевт, фтизіатр, фармацевт тощо.* **Старша сестра фармацевт, вона викладає в одному з провідних університетів Нігерії.** (Вечірній Київ, № 30(18365) від 12.03.09);

е) іменники з кінцевим *-мейстер*, наприклад: *гросмейстер, гофмейстер, капельмейстер, концертмейстер, кранмейстер, провіантмейстер, танцмейстер, тонмейстер, фехтмейстер, хормейстер, церемоніймейстер, шталмейстер тощо*; Головними **танцмейстерами** того вечора були добре відомі Влад Яма та Олена Шоптенко (а от вічно молодий Григорій Чапкіс чомусь не з'явився). (Високий замок, № 30(3679) від 18.02.08);

є) іменники з кінцевим *-ист(іст)*, наприклад: *вітражист, візажист, конгресист, пародист, стиліст, шрифтист тощо*; Цю композицію взялися фільмувати, тому що за півроку вона перебрала за популярністю всі попередні хіти Асії, тож режисер Ігор Іванов і оператор Сергій Дишук збовтали пікантний коктейль із еротики, танцювальних номерів (постановка Олени Коляденко) і екстравагантних костюмів (**стиліст Ольга Навроцька**). (Україна молода, № 17 від 28.01.06) тощо [5, с. 59-61], зазначимо, що значна частина таких іменників у «Великому тлумачному словнику сучасної української мови» (2007 р.) має відповідник жіночого роду;

В.М. Никитевич зазначав, що у складних іменниках, які пишуться разом або через дефіс, наприклад: *веб-майстер, віце-консул, європолітик, єврознаменитість, кінокутюр'є, кінозірка, лорд-канцлер, лорд-мер, офіс-менеджер, прес-секретар, прес-аташе, піар-технолог, піар-менеджер, секс-символ, супермодель, турагент, шеф-кухар* тощо також спостерігаємо фонетичні і морфологічні утруднення щодо утворення корелятивної пари. Тому для таких іменників характерним є лише чоловічий рід [6, с. 32]. Наприклад: *Дружина Президента України Катерина Ющенко отримала українське громадянство, таку заяву зробила прес-секретар Президента Ірина Геращенко.* (Україна молода, 2 квітня 2005 № 060); *Молода мама Салма Хайєк довго «в декреті» не сиділа й невдовзі після народження – у вересні минулого року – доньки вже активно знімалася у фільмі «Цирк виродків». Але факт залишається фактом: згідно з результатами щорічного опитування одного з найпопулярніших чоловічих журналів ФНМ (розповсюдженого також і в Україні), саме американську співачку Брітні назвали секс-символом планети-2004.* (Україна молода, № 058 від 30.03.04); *Пліткували, що міністром може стати екс-прес-секретар Президента Ірина Геращенко (сама вона каже, що*

навіть коментувати такі нісенітниці не хоче) – раз. (Україна молода, № 215 від 21.11.07); За словами прес-аташе співака **Ольги Алексєєвої**, свідчення журналістів «БЛІК» не відповідають дійсності. (Україна молода, № 223 від 26.11.08); Як повідомляє сайт «Оглядач», **НаоміКемпбелл** сподівається, що шоу буде запитане американськими телеканалами, з якими зараз **супермодель** веде активні переговори. (Україна молода, № 117 від 26.06.04).

Слід зазначити, що від значної кількості іменників чоловічого роду з перелічених груп ми можемо утворити жіночий відповідник за допомогою суфікса *-к*, або *-ш*. Але в контексті суфікс може бути інформативно надлишковий як словотвірний маркер родової характеристики. Надлишкові в граматичному відношенні форми стають основою для вираження тонких стилістичних нюансів, емоцій і прагматичних потреб. Безафіксні номінації осіб з названою специфічною кваліфікацією змісту характерні для офіційного-ділового стилю мовлення, вони більш притаманні сфері науки, суспільно-економічним галузям. І.Ф. Протченко і звертає увагу на те, що в багатьох випадках від чоловічих назв можна утворити співвідносні назви жіночого роду, але вони виявилися б немилозвучними. У зв'язку з цим назви чоловічого роду використовують і для позначення жінок [7, с. 124].

Отже, граматична категорія роду в сучасній мові – результат активного і тривалого абстрагування, що поставив її далеко за межами натурального роду.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Безпояско О. К. Формально-семантична кореляція у системі іменних граматичних категорій / О. К. Безпояско // Мовознавство. – 1992. – № 1. – С. 33 – 38.
2. Дементьев А. А. О женских соответствиях к мужским в наименованиях действующих лиц / А. А. Дементьев // Русский язык в школе. – 1954. – №6. – С. 11 – 16.
3. Загнітко А. П. Теоретична граматики української мови : морфологія / А. П. Загнітко. – Донецьк, 1996. – 437 с.
4. Копелиович А. Б. Семантико-грамматическое развитие категории рода в современном русском языке / А.Б. Копелиович : автореф. дис.... канд. филол. наук. – М., 1971. – 20 с.
5. Мерінов В. В. Функціонально-категорійна аспектуальність граматичного роду іменника в українській мові. / В. В. Мерінов // Харківський нац. пед. ун-т ім. Г. С.Сковороди. – Х., 2005. – 211 с.
6. Никитевич В. М. Грамматические категории в современном русском языке/ В. М. Никитевич. – М. : Учпедгиз, 1963. – 246 с.
7. Протченко И. Ф. О родовой соотносительности названий лиц (из наблюдений над лексикой советской эпохи) / И. Ф. Протченко // Развитие грамматики и лексики современного русского языка : сб. ст.. – М. : Наука, 1964.– С. 106 – 137.
8. Фекета І. І. Особливості творення назв осіб жіночої статі / І. І. Фекета. // Укр. мова і літ. в шк. – 1974. – № 4. – С. 77 – 79.

В статтю проаналізовані групи существительных на обозначение профессий, которые не имеют коррелята женского рода, и указаны причины его отсутствия.

Ключевые слова: существительных на обозначение профессий, новые существительные, категория рода, родовая дифференциация.

The article analyzed groups of new nouns and designation of persons that have no feminine equivalent and indicated the causes of its absence.

Keywords: masculisms, new noun, category of gender, generic differentiation.

УДК 811.161.2'367.335(043.3)

Гаврилюк О.Р.

СТРУКТУРНА ОРГАНІЗАЦІЯ СКЛАДНОПІДРЯДНИХ КОНСТРУКЦІЙ ІНТЕНСИВНОЇ ДОПУСТОВО-ПРОТИСТАВНОЇ СЕМАНТИКИ

Стаття присвячена з'ясуванню структурно-семантичних та функціональних ознак складнопідрядних конструкцій інтенсивної допустово-протиставної семантики.

Ключові слова: складнопідрядні речення, допустово-протиставні семантико-синтаксичні відношення, структура, інтенсивність.

У сучасній граматиці вивчення складного речення зосереджено переважно на функціональному та комунікативному аспектах, а також комплексному семантико-синтаксичному аналізі. Актуальність цих підходів полягає в можливості докладного розгляду різноманітних синтаксичних структур з урахуванням усіх можливих їхніх функцій та сфер уживання. Потрактування складного речення як поліпредикативної одиниці дозволяє виділити в його структурно-семантичній моделі не тільки загальні структурні ознаки, що визначають загалом природу складного речення як синтаксичної одиниці, але й виявити в цих мовних одиницях семантичні ознаки, які роблять кожну модель індивідуальною в структурному плані і конкретною в семантичному. Серед різноманітних типів складних синтаксичних одиниць особливими за структурно-семантичними ознаками є складні конструкції інтенсивної допустово-протиставної семантики.

Мета дослідження полягає в з'ясуванні структурних особливостей складнопідрядних конструкцій інтенсивної допустово-протиставної семантики, а також дослідження їх структурно-семантичних ознак.

Актуальність дослідження полягає в необхідності детального аналізу структури та функціонування складних речень інтенсивної допустово-протиставної семантики. Системний розгляд складнопідрядних речень інтенсивної допустово-протиставної семантики дозволить повніше збагнути структуру мови і мовлення загалом, встановити механізми функціонування та взаємодії різних мовних рівнів із властивими їм лінгвальними одиницями.